N°. 24. **1845.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 25 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten Februarij.

In de voortgezette zitting der kamer van afgevaardigden van den 20sten, heeft na den heer *de Larcy,* de heer *Desmousseaux de Sivré* gesproken en de staatkunde van het ministerie verdedigd, bepaaldelijk veel gesproken van de jongste wapenfeiten der Franschen, ten bewijze van de magt en onafhankelijkheid van Frankrijk, beginnende met de citadel van Antwerpen, de verovering van het fort Uloa, de overwinningen in Afrika en op de kust aldaar, en sprak hij voorts over de eendragt der behoudende partij en de gestadige verdeeldheid onder de oppositie. Na hem sprak de heer *Larochejaquelein,* die de zaak van Otaheite weder ophaalde, vervolgens de heer *de Morny,* die over de staatkundige betrekkingen van Frankrijk, inzonderheid over de goede nabuurschap met Engeland uitweidde.

In de zitting van gisteren sprak de heer *Joly* tegen het verleenen der geheime fondsen; de heer *Liadières,* die hem opvolgde, hing een levendig tafereel op van den openbaren staat van 's lands zaken tijdens het jongste ministerie *Thiers* en bij diens aftreding, en den tegenwoordigen toestand; de rust heerschte overal; men was geëerd, geacht en er bestond een voorbeeldelooze voorspoed. Na nog eenige woordenwisseling werden de algemeene discussien gesloten, en stelde de heer *Boudet,* uit naam der oppositie, een amendement voor, om van het gevraagd millioen, 25000 fr., zijnde gelijk van de linker zijde werd geroepen, juist het bedrag der schadeloosstelling aan *Pritchard* af te nemen en dus slechts 975000 fr. te verleenen. Bij de ontwikkeling van dit voorstel betoogde de heer *Boudet,* hoe het minder het cijfer betrof, maar meer de strekking; zij die, schoon de geheime fondsen noodig oordeelende, geen vertrouwen in het kabinet stelden, moesten voor het amendement stemmen, en alzoo hun gevoelen doen kennen over de noodzakelijkheid om een kabinet te doen aftreden, dat te kort had gedaan aan de pligten van een vertegenwoordigend gouvernement. Nu ontstond er eene discussie tusschen den heer *d'Haussonville,* die het amendement bestreed, den heer *Billault,* die het voorstond en de staatkunde van het ministerie aanviel, bepaaldelijk met opzigt tot de questie van het regt van onderzoek, en den heer *Guizot,* die den vorigen spreker beantwoordde en met officiële stukken de opregtheid der gevoerd wordende onderhandelingen om wijzigingen in die kwestie te brengen, aantoonde. Op het einde zijner rede wees de heer *Guizot* het ware punt in questie aan, en besloot zijne rede aldus: »Niemands gevoelen in deze kamer, noch van ul., noch van ons, hangt van de stemming der kamer af. Hoe ook uwe tegenwoordige stemming zij, wij blijven bij ons gevoelen. Indien zij tegen ons is: dat men eene nieuwe proeve neme; dat Frankrijk nogmaals zie, wat nuts voor zijne waardigheid en zekerheid, voor zijn' invloed naar buiten, gelijk voor zijn' voorspoed binnenlands, eene onzekere door de oppositie beschermde staatkunde, hetzelve kan aanbrengen." Na nog eenige woorden van den heer *Odillon Barrot,* werd het voorstel van den heer *Boudet* bij geheime stemming in omvraag gebragt. Er waren 434 leden tegenwoordig, de meerderheid was dus 218; 205 verklaarden zich voor het amendement, 229 tegen hetzelve, zoodat het ministerie de overhand had met 24 stemmen. Na dezen uitslag werd het wetsontwerp zelf in omvraag gebragt, doch de groote meerderheid der oppositie had inmiddels de zaal verlaten, willende, als eene andere poging, door hare verwijdering, de stemming onmogelijk maken; er bleven echter nog 258 leden over, waarvan 217 zich voor en 41 leden tegen het ontwerp verklaarden.

De ministeriële bladen heffen natuurlijk een juichtoon aan bij dezen voor het bewind gunstigen uitslag, dat zich daardoor weder eenigzins bevestigt ziet in het bestuur.

— De generaal *Paixhans* is door het kieskollegie van Metz met 208 tegen 161 stemmen tot lid der kamer van afgevaardigden herkozen.

— De *Constitutionnel* wil weten, dat de meerderheid in de bureaux van de kamer der pairs tegen het voorstel is van den graaf *Daru* nopens de beperking der maatschappijen voor spoorweg-ondernemingen. Dat de voorsteller zelf zijn voorstel zou hebben ingetrokken, heeft zich nog niet bevestigd.

— De schrijver der brochure *la familie d'Orleans*, is door het hof van assises tot vijf jaren gevangenis en 10,000 fr. boete veroordeeld. Na de veroordeeling werd er terstond eene nieuwe regtsvervolging tegen den veroordeelde ingesteld wegens afzetterij.

— Het hof van assises te Caen heeft den 15den den abt *Souchet,* kanunnik der kathedraalkerk van Saint-Brieux, wegens een geschrift, waarbij de katholijken gewaarschuwd worden tegen de gevaren die hen in hunne kinderen bedreigen, tot 15 dagen gevangenis, 100 fr. boete en in de kosten veroordeeld.

— Berigten uit Madrid tot den 17den Februarij melden, dat het wetsontwerp om de nog niet verkochte geestelijke goederen aan de vroegere eigenaars terug te geven, in de zitting der cortes van dien dag aangeboden geworden is.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 5 pCt. 122,70; 3 pCt. 85,05; Nap. r. 100; Spanje 3 pCt. 41¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten Februarij.

Den 10den dezer heeft koning *Oscar* in persoon de Noorwegsche Storthing met eene troonrede geopend, welke rede door den voorzitter terstond met eenige hartelijke woorden beantwoord werd. De koningin, de prinses en de jeugdige prins woonden de plegtigheid bij. Na den afloop begaf zich de Storthing naar het koninklijk slot, alwaar des middags groot diner was.

— In het Kanton Waadt heeft het besluit van den grooten raad omtrent de instructie der afgevaardigden voor den buitengewonen landdag, aanleiding gegeven tot eenen volks-opstand, die met de omverwerping van het bestuur geëindigd is. In de talrijke volks-vergaderingen, welke gedurende de laatste weken in genoemd kanton ter zake van het vraagstuk der Jezuiten gehouden waren, had zich reeds eene hevige verbittering tegen die orde geopenbaard, en er waren door ruim 32000 burgers onderteekende verzoekschriften, waarin op de uitdrijving der Jezuiten uit Zwitserland aangedrongen werd, aan den grooten raad ingediend. Die vergadering heeft echter begrepen aan de aldus uitgedrukte volksmeening niet te moeten toegeven, maar de instructie voor zijne afgevaardigden na tweedaagsche beraadslagingen, in eenen meer gematigden geest vastgesteld. Naauwelijks was dit besluit den 14den bekend geworden, of er ontstond in Lausanne een oploop; alarm-seinen riepen de landbewoners naar de stad, en in de nabijheid derzelve werd eene talrijke volksvergadering gehouden, die de regering vervallen verklaarde, en een voorloopig bewind instelde, bestaande uit de staatsraden *Druey, Blanchenay, Muret* en eenige andere leden van den grooten raad, die tegen de aangenomen instructie gestemd hadden. In deze vergadering werd tevens besloten, dat de groote raad den volgenden dag zou moeten vergaderen om eene instructie voor de afgevaardigden tot den landdag in den geest des volks vast te stellen; waarna hij ontbonden en een nieuwe raad verkozen zou worden. Middelerwijl had de regering eene proclamatie uitgevaardigd om de ingezetenen tot rust te vermanen, en de troepen onder de wapenen geroepen. Daar echter de opgewonden volksmenigte steeds aangroeide, en de weinige troepen, die aan de oproeping gehoorzaamden, zich grootendeels bijna terstond aan het volk aansloten, begreep de

regering haar ontslag te moeten nemen, waarop de menigte nog dien eigen avond rustig uiteenging.

De groote raad van Geneve heeft insgelijks met 111 tegen 35 stemmen de instructie voor zijne afgevaardigden vastgesteld in den gematigden geest der instructie van Zurich. Ook daar heerschte te dier zake groote ontevredenheid onder het volk, en men had de voorzorg gebruikt de wachtposten te verdubbelen.

— Latere berigten uit Lausanne tot den 17den melden, dat nog in den avond van den 14den talrijke hoopen gewapend uit alle oorden van het kanton de stad zijn binnengekomen, onder het geroep van: weg met de regering! weg met de jezuiten! weg met de aristocraten! Den 15den had er eene nieuwe volksvergadering plaats, waaraan wel 15000 gewapende burgers deelnamen, en alwaar besloten werd den grooten raad te ontbinden, de kiesvergaderingen tegen den 24sten ter benoeming van eenen nieuwen grooten raad bijeen te roepen, die belast zou wezen met het ontwerpen van eene nieuwe staatsregeling in den meest democratischen zin. Een voorloopig bewind werd dien eigen dag geïnstalleerd en des avonds met het gebulder van het geschut de overwinning des volks gevierd. Uit alles blijkt, dat het vraagstuk der Jezuiten met deze omwenteling weinig te doen heeft, maar voor de radicalen slechts een voorwendsel geweest is tot eene poging om de bestaande, voorwaar niet van onvrijzinnigheid te beschuldigen staatsregeling van Waadt omver te werpen, waarin zij aanvankelijk maar al te goed geslaagd zijn. Ook de regering van Bern heeft zich, volgens berigten van daar van den 16den, gehaast, het voorloopig bewind van Waadt te erkennen en zich daarmede in verband te stellen. In Geneve hebben de gebeurtenissen in het naburige Waadtland eene groote gisting veroorzaakt, en reeds hebben zich daar beginselen van beroerten geopenbaard, waardoor het bestuur zich genoopt heeft gezien, militaire maatregelen van voorzorg te nemen en bij eene proclamatie de ingezetenen tot het bewaren der rust te vermanen. Van zijnen kant heeft het eedgenootschappelijk bewind te Zurich, zoo het schijnt ook door geruchten van een voorgenomen nieuwen inval in Lucern, troepen onder de wapenen geroepen, en de regeringen van St. Gallen, Thurgau en Schaffhausen aangeschreven om hetzelfde te doen. In Lucern nam men mede nieuwe maatregelen van voorzorg.

In berigten uit Geneve wordt reeds van het verschijnen van Fransche troepen aan de grenzen gesproken.

ENGELAND.

LONDEN, den 19den Februarij.

In het lagerhuis heeft sir *R. Peel* eene eerste overwinning met betrekking tot zijne jongste finantiële ontwerpen behaald. Maandag zijn daarover de beraadslagingen in comité aangevangen. Nadat de gewezen minister, lord *Russell*, onderscheidene aanmerkingen had in 't midden gebragt, en onder anderen gezegd had dat de income-tax slechts ééne goede zijde had, die namelijk dat zij veel geld had opgebragt, is de heer *Roebuck* met een voorstel tot wijziging in de heffing dier belasting voor den dag gekomen, verlangende dat zij niet langer zoo als tot nu toe op beroepen, neringen en bedieningen zou toegepast worden. Dit voorstel heeft echter geringen bijval gevonden, want nadat de kanselier van den exchequer en de minister *Peel* de oorspronkelijke voordragt nog hadden verdedigd, is het met 263 tegen slechts 55 stemmen verworpen.

In dezelfde zitting heeft sir *R. Peel* op eene hem gedane vraag verklaard, dat het gerucht ongegrond was, volgens welk het voornemen zou bestaan om aan den gemaal der koningin den koninklijken titel te verleenen.

Gisteren heeft lord *Ashley* verlof gevraagd tot het indienen van een wetsontwerp, ter regeling van den arbeid der kinderen in de katoendrukkerijen. Zijn voorstel strekte om voor al de meisjes, en voor de jongens onder de dertien jaren, den arbeid bij nacht geheel af te schaffen, en om te bepalen dat, na October 1846, de werktijd voor kinderen beneden de dertien jaren tot acht uren daags zou worden beperkt.

In weerwil van onderscheiden bedenkingen, door den secretaris van staat voor binnenlandsche zaken, sir *J. Graham*, in het midden gebragt, wilde deze zich echter tegen de indiening van het voorstel, welks gematigdheid hij prees, niet verzetten. Daartoe is dan ook verlof gegeven, niettegenstaande het eenigen sprekers toescheen, dat lord *Ashley* zijn tafereel veel te donker had gekleurd.

Daarop zijn andermaal debatten gerezen over de bewuste zaak der opening van brieven aan de postkantoren, op hooger bevel.

Na langdurige beraadslagingen heeft de heer *Duncombe*, ten aanzien van zijn voorstel over het openen der brieven, gisteren avond de nederlaag geleden. Er waren voor het voorstel 145, tegen 240; zoodat het ministerie met 95 stemmen het veld heeft behouden. Niettemin zal de heer *Duncombe* zijn voorstel op eene andere wijs herhalen, en oordeelen de ministeriële bladen, dat, ondanks de nu behaalde overwinning, de beraadslagingen zelve aan het bewind geen voordeel hebben toegebragt.

— Lord *K. A. Howard*, graaf van *Effingham*, is den 13den dezer, in den ouderdom van ruim zeven en zeventig jaren, te Brighton overleden. Hij telde eene bijna zestigjarige dienst bij het leger, en heeft zich, eerst in Vlaanderen, daarna tijdens de expeditie in Noord-Holland, maar vooral later in Spanje, steeds roemrijk onderscheiden, zoodat hij, van rang tot rang opgeklommen, in 1837 dien van generaal verwierf.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 100¼; Ned. 2½ pCt. 63⅛; 4 pCt. 99¼; Brazilië 99¾; Columbia 14; Mexico 35⅛; Portugal 59¼; Spanje 28.

BELGIE.

BRUSSEL, den 23sten Februarij.

De kamer der vertegenwoordigers heeft eindelijk hare beraadslagingen over de begrooting van de binnenlandsche zaken ten einde gebragt, en dit budget met 61 tegen 14 stemmen aangenomen.

Gisteren heeft de kamer beraadslaagd over een crediet-aanvraag, om een open doorgang in de plaats van de ingestorte tunnel bij Cumptich daar te stellen. Aldaar zijn door het breken van de ketting van deneersten wagen de andere wagens tegen elkander gestooten, 't geen een geweldigen schok gaf en waardoor drie personen zwaar gekwetst werden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten Februarij.

Bij besluit van Z. M. van 20 Februarij is tot ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse benoemd de gepensionneerde kapitein van de Oost-Indische infanterie *J. F. Hunjoel*, tot belooning zijne vroeger bij het Indische leger bewezen diensten.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben ll. Vrijdag en Zaturdag het onderzoek over het voorstel tot herziening van de grondwet voortgezet. De centrale afdeeling is bijeengekomen over de voordragten betrekkelijk het stem- en kiesregt.

— Het in de zitting van ll. Donderdag ingekomen ontwerp houdt het volgende:

WIJ WILLEM II ENZ.

Alzoo wij, in overweging genomen hebben, dat het belang van den handel eene wijziging van de regten op den doorvoer, mitsgaders van het vaste en van het scheepvaartregt wenschelijk maakt:

Willende, in afwachting van den afloop der thans plaats hebbende beraadslagingen omtrent het algemeen tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, zoo spoedig mogelijk de belanghebbenden in het genot stellen van de voordeelen, welke daaruit kunnen voortvloeijen;

Zoo is het dat Wij, enz.

Art. 1. In het belang van den handel kunnen de doorvoerregten, mitsgaders het vaste regt en het scheepvaart-regt, naar aanleiding der overeenkomst van den 31sten Maart 1831 (*Staatsblad n°. 19*), geheven wordende, door Ons tijdelijk worden verminderd of afgeschaft of teruggegeven.

Art. 2. Deze wet en de krachtens dezelve te maken bepalingen, blijven in werking tot den 31sten December 1845, ten ware zij vroeger door andere wettelijke bepalingen mogten zijn vervangen.

Art. 3. De tegenwoordige wet is uitvoerbaar op den dag, volgende op dien van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, enz.

De memorie van toelichting luidt als volgt:

»Reeds sedert eenen geruimen tijd heeft de Nederlandsche handel den wensch geuit, dat ook hier te lande het doorvoerregt, zoo mede het scheepvaartregt op den Nederlandschen Rijn mogt worden afgeschaft, ten einde hij in staat mogt wezen, om de concurrentie met het buitenland met goed gevolg vol te houden. Doordrongen van de billijkheid en de regtmatigheid dezer wenschen, doch tevens overtuigd, dat het belang van de overige Rijnoever-Staten evenzeer bij eene geheele en algemeene vrije Rijnvaart betrokken was, als dat van Nederland, heeft de Regering niet geaarzeld, reeds in de zitting van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart van 1843, een daartoe strekkend voorstel te laten doen, en in die van 1844 eene stellige voordragt tot geheele en onvoorwaardelijke afschaffing van het scheepvaartregt op den Rijn.

»Een doorslaand blijk van de vrijgevigheid harer beginselen had zij reeds gegeven, met het scheepvaarts-verdrag van den 3den Junij 1837 (*Staatsblad n°. 52*), onveranderd te laten bestaan en ook die Oever-Staten in het genot der daarbij bedongen voordeelen te laten, welke buiten staat waren geraakt om te voldoen aan de verpligtingen, welke hunnerzijds bestonden.

»Tot haar leedwezen echter is het haar niet mogen gelukken, noch in de zitting der Centrale commissie voor de Rijnvaart van 1843, noch in die van 1844, eene beslissing in den door haar gewenschten zin te verkrijgen.

»Sommige der Rijn-oever-Staten echter verklaarden zich bereid, om terstond en onvoorwaardelijk tot het voorstel van Nederland toe te treden; anderen gingen nog verder en schaften voorwaardelijk hunne scheepvaarts-regten op den Rijn af, of verleenden daarvan restitutie.

»De Regering heeft in dezen stand van zaken ongetwijfeld de bevoegdheid, om door middel van tractaten aan die Staten, welke voordeelen aan den Nederlandschen Rijnhandel verschaffen, wederkeerige en evenredige voordeelen toe te kennen. Het is echter van belang, dat zij de bevoegdheid bezitte, om, zonder door onderhandelingen opgehouden te worden, of door verdragen met enkele mogendheden gebonden te zijn, dusdanige billijke vergelding te schenken, of de gelegenheid daartoe open te stellen.

»De bestaande wetgeving verleent haar de bevoegdheid, om, bij wijze van represaille, den buitenlandschen handel te benadeelen en te belemmeren; zij mist de bevoegdheid, om in spoed vereischende gevallen, zoo als er thans aanwezig zijn, dezelve te bevoordeelen, anders dan door het sluiten van verdragen.

»De Regering heeft bij de wet, voorafgaande het tarief, voorgesteld die bevoegdheid aan haar te doen toekennen, behoudens latere ratificatie der wetgevende magt. Blijkens het voorloopig verslag van de Centrale sectie, omtrent het wetsontwerp, heeft de meerderheid der leden, welke aan het onderzoek hebben deel genomen, geene bedenking gevonden in de aanneming van het beginsel; alleen de termijn, gedurende welken de Koninklijke Besluiten, naar aanleiding van hetzelve te nemen, kracht van wet zouden hebben, gaf stof tot aanmerkingen.

»Met genoegen heeft de Regering mede uit het evengenoemd voorloopig verslag ontwaard, dat de meerderheid der leden het door haar aangenomen vrijgevig stelsel omtrent den doorvoer goedkeurt, en dat men zelfs een stelsel van geheel vrijen doorvoer wenschelijk acht, voor zoo veel de belangen van den Nederlandschen Staat, in betrekking tot andere Staten, zoodanig stelsel gedoogen.

»Ten einde nog eene schrede van toenadering tot dat stelsel te kunnen doen, verlangt de Regering de gevraagde volmagt te erlangen.

»Dit onderwerp zal ongetwijfeld bij gelegenheid van de verdere behandeling van het tarief ter sprake moeten komen. Men zal de gelegenheid tot eene definitieve beslissing daaromtrent openstellen door eene nadere wijziging in art. 2 van het wets-ontwerp, hetwelk het tarief voorafgaat, waarin ook van de regten van doorvoer en scheepvaart en van het vaste regt gesproken zal worden. Intusschen vordert het belang van den handel, dat de aangelegenheden der Rijnvaart zoo spoedig doenlijk geregeld worden, opdat hij bij de opening der scheepvaart reeds terstond in het genot van de daaruit voortvloeijende voordeelen moge worden gesteld, en terwijl het dus wenschelijk was, om, wanneer de gelegenheid zich mogt voordoen, ook geenen tijd met diplomatieke onderhandelingen te behoeven te verspillen, vermeende de Regering de onderhavige voordragt van wet, in afwachting van den afloop der beraadslagingen over het tarief van regten, te moeten doen.

»Zij geeft daarbij de stellige verzekering, dat deze voordragt harerzijds geene de minste vertraging in de behandeling van het tarief zal aanbrengen; veel meer hoopt zij weldra de bedenkingen, in het voorloopig verslag der Centrale Afdeeling vervat, te beantwoorden.

»De groote omvang van dit onderwerp en de zorg, die zij er aan wenscht te besteden, zoo mede de materiële onmogelijkheid om al de statistieke bescheiden, welker overlegging de kamer heeft verlangd, in een kort tijdsbestek te vervaardigen, brengen alleen eenig uitstel te weeg, dat de Regering, echter zoo veel doenlijk zal bekorten.

»Het onderhavige wetsontwerp behoeft, na al het gezegde, geene breedvoerige toelichting.

»Wat de tijdsbepaling betreft, is hetzelve geschoeid op de leest van de wet van 14 December 1844 (*Staatsblad n°.* 64). Schoon de termijn tot den 31sten December 1845 ruim genoeg gesteld mag beschouwd worden, alzoo het billijkerwijze te hopen is, dat het tarief van regten veel vroeger kracht van wet zal bekomen hebben, vermeende men echter, dat er geene redenen waren om dezelve anders te stellen dan in evengenoemde wet."

— De *Amsterdamsche Stads-Courant* behelst het volgend berigt:

»*Het Comité der Spaansche Fondsenhouders* in Nederland heeft, met overlegging van een *Verslag* zijner aanvankelijke verrigtingen, een beroep op de medewerking der belanghebbenden gedaan. Met leedwezen heeft het thans te berigten, dat tot heden die medewerking zeer verre is geweest van aan deszelfs verwachting te beantwoorden.

» Toen het *Comité* zijne moeijelijke taak aanvaardde, rekende het te regt op de krachtige ondersteuning der belanghebbenden. In dat vooruitzigt begon en vervolgde het met ijver de daaraan verbondene gewigtige werkzaamheden. Het besefte al het ernstige zijner roeping en vertrouwde dat dit ernstige ook door zijne committenten zoude worden begrepen.

» De gelegenheid om nuttig werkzaam te zijn is thans misschien meer dan ooit voor het *Comité* geopend; van de belanghebbenden zelve zal het afhangen, of die gelegenheid zal kunnen worden te baat genomen.

» Zoo immer, moet op dit oogenblik het nemen van krachtdadige maatregelen nuttig, ja noodig geacht worden; het zenden van gedelegeerden naar Madrid bekleedt onder die maatregelen eene voorname plaats.

» De Spaansche Minister van Finantiën heeft van de Cortes gevraagd en zal hoogst waarschijnlijk van dezelve erlangen de bevoegdheid om, buiten de medewerking der wetgeving, de Buitenlandsche Schuld te regelen. Behoeft het een betoog, dat, onder zulke omstandigheden, de aanwezigheid van gedelegeerden der Spaansche Fondsenhouders in Nederland, hunne onderhandelingen met den Minister, hunne vertoogen en verklaringen, van onberekenbaren invloed kunnen en moeten zijn op den aard eener eindregeling, die thans geheel aan het goedvinden van eenen enkelen Staatsman zal zijn overgelaten?

» Buitendien is die Staatsman reeds voorbereid op de aankomst van Nederlandsche gedelegeerden; die aankomst is hem ongetwijfeld zelfs welgevallig. Ook onze regering, voortgaande met de welwillendheid en bescherming, welke zij van den aanvang aan de zaak der Spaansche Fondsenhouders in Nederland had toegezegd, blijft aan hunne eventuële gedelegeerden alle hulp en ondersteuning beloven.

» Het *Comité* acht zich derhalve verpligt, nog een beroep op de medewerking der belanghebbenden te doen, ten einde zich de middelen te verzekeren, welke tot bestrijding der kosten van zoodanige delegatie als anderzins gevorderd worden. Het vermeent geene poging onbeproefd te mogen laten, welke leiden kan tot bereiking van het zoo gewigtige doel zijner ijverigste bemoeijingen.

» Met dat oogmerk wordt het nevensgaande Biljet, hetwelk binnen acht of tien dagen zal worden teruggehaald, aan UWED. ter invulling en onderteekening aangeboden.

» Het *Comité* vertrouwt, dat de houders van Spaansche Fondsen, alsmede alle andere belanghebbenden, welke het gewigt der te nemen maatregelen doorzien, thans ook door de daad daarvan zullen doen blijken."

— Uit Maastricht schrijft men, dat het treurig overlijden van den opperbevelhebber der vesting, den luitenant-generaal *Destombes*, den 20sten bij dagorder aan het garnizoen bekend gemaakt geworden is. De generaal *Serraris* heeft voorloopig het opperbevel over de troepen te Maastricht en in Limburg aanvaard. De plegtige ter aardebestelling van den overledene zou ll. Zaturdag plaats hebben, en het geheele garnizoen daarbij onder de wapenen komen; de slippen van het lijkkleed zouden door vier generaals worden gedragen en het geschut der vesting bij tusschenpoozen worden gelost. — De generaal *Destombes*, die als een waardig bevelhebber zoo door de inwoners der vesting onder zijne bevelen als door de militairen zeer betreurd wordt, werd den 6den September 1787 te St. Michiels-Gestel geboren en had dus den ouderdom van 57 jaren bereikt. Hij trad in 1803 in dienst als cadet bij het regement van Saksen Gotha, en werd dat jaar 2de en 3 jaren later 1ste luitenant. Hij woonde als zoodanig de veldtogten van 1805-1807 in Duitschland bij. Na de inlijving van Holland in Frankrijk, werd hij kapitein bij de oude garde, vervolgens chef de bataillon en adjudant van den generaal *Roguet*. Als zoodanig woonde hij de veldtogten van 1809-1814 bij. De keizer benoemde hem tot baron de l'Empire, officier van het legioen van eer en luitenant kolonel. In 1815 woonde hij den veldtogt bij in dienst der Nederlanden. In 1825 werd hij kolonel, in 1830 generaal-majoor en in 1841 luitenant-generaal. *Willem I* schonk hem de Willemsorde 3e klasse en *Willem II* benoemde hem tot kommandeur van de Leeuwenorde en tot zijnen adjudant.

— Naar men met zekerheid verneemt, is door den raad der Hollandsche ijzeren-spoorwegmaatschappij besloten tot den aanleg eener electro-magnetische telegraaf langs den spoorweg, en wel voorloopig tusschen Amsterdam en Haarlem. De uitvoering daarvan zou opgedragen zijn aan den heer *E. Wenckebach* te Amsterdam.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 22sten:

» Sedert ons laatste berigt had zich het drijfijs in de rivier

de Waal dermate vermeerderd, dat hetzelve zich gisteren avond ten 8 ure zettede. Een groote schol stiet tegen het aan de Lentsche zijde vastzittende ijs, en daarmede was de thans kleine waterspiegel spoedig gestopt. Eene menigte schepen, die zich door het lage water, niet in de noodhaven, vóór de Ooy-sluis, hadden kunnen bergen, lagen aan derzelver mond en derhalve blootgesteld aan al het gevaar, dat van opdringende ijsschollen is te wachten. Zoo werden dan ook, toen ten 10 ure zich het ijs weder in beweging zette, al die schepen min of meer zwaar beschadigd en sommigen zoo zeer, dat het indringende water het lossen der lading noodzakelijk heeft gemaakt. Onder anderen heeft een schip met zout geladen, groote averij bekomen; eene groote aak met rijshout geladen is gezonken en schijnt geheel verloren te zijn. Eene somp met lompen geladen, ligt tusschen twee schepen bekneld en schijnt gebarsten te wezen, doch ligt op het drooge. Zelfs de stoomboot *Antwerpen*, in den mond der noodhaven liggende, van welke men bezig was alle zware voorwerpen uit te laden, heeft mede door het wringen der schepen averij bekomen; kortom geen der twaalf schepen is onverlet gebleven.

»Een der genoemde twaalf schepen was geladen met materieel voor het korps Pontonniers te Zutphen, komende van Dordrecht, onder geleide van eenen sergeant-conducteur, die, toen het schip in gevaar was, zich bij den heer Kolonel Plaats-Kommandant om assistentie vervoegde. Ten gevolge daarvan verleende een detachement artilleristen van 30 man, den noodigen bijstand tot het uitladen van twee pontons, balken, enz. Bij deze gelegenheid heeft zich een kanonnier zwaar gekwetst, door het vallen van eene trap in het ruim. Behalve dit, hebben de kanonniers onder eene gepaste leiding van hunnen kommandant, aan de overige schepen nog veel bijstand verleend."

"Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag waren genoteerd: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $64^{1}/_{4}$; 3 pCt. 79; 4 pCt. $99^{1}/_{4}$; 5 pCt. $100^{7}/_{8}$ Amort.-Syndic. $4^{1}/_{2}$ pCt. 100; $3^{1}/_{2}$ pCt. 92; Handelm. $148^{3}/_{8}$; O. Ind. Leening $99^{15}/_{16}$; Arnh. Spoorw. $110^{3}/_{4}$; Holl. dito 121; Rusland $109^{3}/_{4}$; 4 pCt. $92^{3}/_{16}$; dito *Stiegl.* $91^{1}/_{4}$; Spanje $24^{7}/_{8}$; Coupons 27; 3 pCt. $42^{7}/_{16}$; Passieve $7^{7}/_{8}$; Portugal 3 pCt. $60^{11}/_{16}$; 5 pCt. $70^{1}/_{4}$; Oostenr. Metall. $111^{3}/_{8}$; Griek $13^{1}/_{4}$; Braz. $90^{3}/_{4}$; Mexiko 33.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.